

## รายการอ้างอิง

### ภาษาไทย

- กุสุมา รัชชมณี. สอนประวัติศาสตร์แบบนวนิยาย. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (10-16 มีนาคม 2534) : 41.
- คำประกาศเกียรติคุณ ใน ศิลปินแห่งชาติ 2534. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2534.
- จ. ไตรปิ่น. ผู้บรรลุ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บางหลวง, 2537.
- เฉลิมเกียรติ ผิวนวน. ความคิดทางการเมืองของทหารไทย 2519-2535. กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ, 2535.
- ชัยพฤกษ์. 21 (1 สิงหาคม 2517) : 27-29.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, บรรณาธิการ. 60 ปีประชาธิปไตย. เอกสารประกอบการสัมมนา เนื่องในโอกาส 60 ปี ประชาธิปไตย ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535. (พิมพ์ตัด).
- ชุตินวงศ์ สมทรัพย์. หนังสือพิมพ์กับจอมพลแปลก พิบูลย์สงคราม ตำนานการต่อสู้เพื่อเสรีภาพ. มติชนสุดสัปดาห์ 14 (กุมภาพันธ์ 2537) : 58.
- ญิบ พันจันทร์, บรรณาธิการ. เกิด โต แก่ ตาย 72 ปี สวัสดิ์ วรติลก. กรุงเทพฯ : สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย, 2538.
- ตรีศิลป์ บุญจรรยา. นวนิยายไทยในรอบทศวรรษ : ข้อสังเกตบางประการ. เอกสารในการสัมมนาเรื่อง สองศตวรรษรัตนโกสินทร์ : ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย เสนอที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 3-5 กุมภาพันธ์ 2525. (พิมพ์ตัด).
- \_\_\_\_\_ . พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ. 2475-2500 : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ถนนหนังสือ. 12 (มิถุนายน 2528) : 10-43.

- เกษมจันทร์ อำแหว. บทบาททางการเมืองและการปกครองของจอมพล ป. พิบูลสงคราม  
(พ.ศ. 2475 - 2487). วิทยานพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,  
2521.
- โทน ท่าแพ. ศุภกับริพรี. การระเเค 1 (5-10 กันยายน 2523) : 27-31.
- ธรรมเกียรติ กันอริ. ข้อขัดแย้งของความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบและเนื้อหาในงานวรรณกรรม  
เพื่อชีวิต. ถนนหนังสือ 2 (มิถุนายน 2528) : 80.
- นริศรา เกตวัลท์. การศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในนวนิยายของสวัญ วรรณกลในช่วง  
พ.ศ. 2492-พ.ศ.2528. วิทยานพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,  
2538.
- บรรจง บรรเจอดศิลป์. ศิลปวรรณคดีกับชีวิต. กรุงเทพฯ : กลุ่มผู้หญิงธรรมศาสตร์, 2571.
- บาทัน อิมสำราญ. นวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2501 - 2506 : การวิเคราะห์แนวคิด.  
วิทยานพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- บุญองค์ เกศเทศ. แลลอดวรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนส์โตร์, 2536.
- บุญเรือง เนียมหอม. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับการเมืองที่จัดพิมพ์ขึ้น  
ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม 2516 ถึงวันที่ 26 มกราคม 2518. กรุงเทพฯ :  
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2522.
- บุญเหลือ เทพสุพรรณ, ม.ล. วิเคราะห์สวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา  
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2517.
- บุษทริกา บุระบุตร. บทบาททางการเมืองของพลเรือตรีถวิสัย ช่างนาวาสวัสดิ์.  
วิทยานพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ประกาศ วัชรารณ. ทำเนียบนักประพันธ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2532.
- ประยอม ชองทอง. พ็อค. ใน ญิบ พันจันทร์, บรรณาธิการ. เกิด โต แก่ ตาย 72 ปี  
สวัญ วรรณกล, 19. กรุงเทพฯ : สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย, 2538.
- "พนักเขียน". สกุลไทย 24 (1228) : 40,41,46. (อัดสำเนา).
- พรภิรมย์ เอี่ยมธรรม. บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการ  
ปกครอง พ.ศ.2475 ถึงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2. วิทยานพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

พินิจ หุตะจินดา. สุวัฒน์ วรดิลก... "รพีพร" 43 ปีในสวนอักษร "การพักผ่อนคือการทำงาน"

ฟ้าเมืองทอง 9 (กุมภาพันธ์ 2528) : 116-121.

"พูดกันอย่างหงายหัว..." มงววรรณกรรมไทยในรอบปี 2522. ถนนหนังสือ

3 (กรกฎาคม 2523) : 8-13.

ไพโร วิษณุ. เลือดในคืน. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2521.

\_\_\_\_\_ . เลือดคนเงร. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2520.

ไพโรจน์ ชัยนาม. สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2487 อ้างถึงใน สิริรัตน์ เรื่องวงษ์วาร.

บทบาททางการเมืองของนาสควง อภัยวงศ์ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง

พ.ศ. 2475 ถึง 2491. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,  
2521.

ยศ วัชรเสถียร. ความเป็นมาของการประพันธ์และนักประพันธ์ของไทย. พระนคร :

สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2526.

รพีพร. ขุนศึกมหาราชา. 4 เล่ม. พระนคร : สำนักงานเสริมวิทย์บรรณาคาร, ม.ป.ป.

\_\_\_\_\_ . ขอจำจนวันตาย. 2 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด  
บำรุงสาส์น, 2523.

\_\_\_\_\_ . คามาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2537.

\_\_\_\_\_ . ศึกฝรั่ง. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2522.

\_\_\_\_\_ . ทะเลไม่เคยหลับ. 2 เล่ม. พระนคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2515.

\_\_\_\_\_ . ท้าวศรีสุดาจันทร์. กรุงเทพฯ : เพื่อนชีวิต, 2532.

\_\_\_\_\_ . นางสาวทองสร้อย. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2522.

\_\_\_\_\_ . นางสาวโพระดก. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2522.

\_\_\_\_\_ . นางสาวอบเชย. 2 เล่ม. พระนคร : ปีสสาส์น, 2509.

\_\_\_\_\_ . นกขมิ้นบินถึงหิมาลัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกาย, 2521.

\_\_\_\_\_ . ผิวเข้า. 2 เล่ม. นครหลวงฯ : สำนักพิมพ์ ผดุงศึกษา, 2515.

\_\_\_\_\_ . ผู้หญิงในแว่นดำ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บำรุงสาส์น, 2525.

\_\_\_\_\_ . แผ่นดินแม่. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : ผดุงศึกษา, 2516.

\_\_\_\_\_ . เพลงรัก-ดอกไม้บาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรกราฟิค,  
2535.

- รพีพร. กุดพิศवास. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2522.
- \_\_\_\_\_ . มนต์รักนางพราย. พระนคร : โอเดียนสโตร์, 2510.
- \_\_\_\_\_ . มรดกท่านผู้หญิง. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผดุงศึกษา, 2516.
- \_\_\_\_\_ . แม่ปลาไหล. 2 เล่ม. พระนคร : สำนักพิมพ์ผดุงศึกษา, 2515.
- \_\_\_\_\_ . เมื่อนิมเบอร์ 4. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผดุงศึกษา, 2516.
- \_\_\_\_\_ . เมียเพื่อน. 2 เล่ม. นครหลวงฯ : สำนักพิมพ์ผดุงศึกษา, 2515.
- \_\_\_\_\_ . ไม่เคยมีใครรักฉันจริง. พระนคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2515.
- \_\_\_\_\_ . ลมหนาว. พระนคร : สำนักพิมพ์ปิสสาส์น, 2509.
- \_\_\_\_\_ . ล้นฟ้า. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2518.
- \_\_\_\_\_ . ลูกชู้. 2 เล่ม. นครหลวงฯ : สำนักพิมพ์ผดุงศึกษา, 2515.
- \_\_\_\_\_ . ลูกทาส. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2521.
- \_\_\_\_\_ . ลมหนาว. พระนคร : สำนักพิมพ์ปิสสาส์น, 2509.
- \_\_\_\_\_ . วีรสตรีจากคอมเขี้ยว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เบญจมาศ, ม.ป.ป.
- \_\_\_\_\_ . อสังหาอำพัน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2523.
- รัตนวดี บุญเชษ. ลิลาวญาหงส์. สยามรัฐ (29 เมษายน 2528) : 36.
- ลิขิต ธีระเวคิน. บทสรุป : ระบบการเมืองไทยปัจจุบันและอนาคต. การเมืองเพื่อนสนิท, 2533.
- ว. วินิจฉัยกุล. ปากไก่อวธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2537.
- วรรธภา ดันดีรัตน์ไพศาล. กระบวนการเสริมสร้างอำนาจทางการเมืองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- วิทยากร เชียงกุล. วรมกรรมช่วงก่อน 14 ตุลาคม. ภาษาและหนังสือ (เมษายน-กันยายน 2525) : 7-17.
- ศรีจุฬาลักษณ์. ตำนานกว่า 4 ทศวรรษของ "เสือขาว" แห่งวงการละครมาเป็น "รพีพร" แห่งวรมกรรม. วารสารศิลปวัฒนธรรม 16 (กันยายน 2538) : 215.
- ศิลปากร, กรม. พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2535.
- \_\_\_\_\_ . อาชีพนักเขียน. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ, 2530.
- ศิระ รัชชิต. เกลือเก่า (อีกคน). มติชนสุดสัปดาห์ 14 (17 มิถุนายน 2537) : 51.
- \_\_\_\_\_ . จดหมายจากลาดยาว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกาย, 2521.

- ศิวะ รัชชิต. จาก ผิดแผ่นดิน ถึง อานาภาพของประชาชน. มติชนสุดสัปดาห์  
(13 พฤษภาคม 2537) : 51.
- \_\_\_\_\_ . แผ่นดินของเขา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2528.
- \_\_\_\_\_ . แผ่นดินเดียวกัน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชมรมหนังสือหน้าแข็ง, 2521.
- \_\_\_\_\_ . ฝากไว้ในแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วรรณกรรมเพื่อชีวิต, 2525.
- \_\_\_\_\_ . ฝ่ามารสุม. มติชนสุดสัปดาห์ (30 เมษายน 2536) : 49.
- \_\_\_\_\_ . หนี่งต้องชำระ. มติชนสุดสัปดาห์ (18 กรกฎาคม 2538) : 55.
- \_\_\_\_\_ . "ลูกทาส". มติชนสุดสัปดาห์ (1 ตุลาคม 2536) : 49.
- สนธิ ลิ้มทองกุล. มองวรรณกรรมไทยในรอบปี 22. ถนนหนังสือ (มีนาคม 2523).
- สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย. เสาหินแห่งกาลเวลา. กรุงเทพฯ :  
สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย, 2536.
- สันติ ชูธรรม. พ่อข้าฯ เฟื่องจะยิม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เพื่อนชีวิต,  
2533.
- สันติ ทองประเสริฐ. วิวัฒนาการของเนื้อหานวนิยายไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2519.
- สิริรัตน์ เรื่องวงษ์วาร. บทบาททางการเมืองของนายควง อภัยวงศ์ ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลง  
การปกครอง พ.ศ. 2475 ถึง 2491. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- สุชาติ สวัสดิ์ศรี. คนเขียนหนังสือ. กรุงเทพฯ : มิตรนราการพิมพ์, 2513.
- \_\_\_\_\_ . ความเป็นมาและกลุ่มทางความคิดของเรื่องสั้นไทยสมัยใหม่.  
ถนนสายที่นำไปสู่ความตาย. พระนคร : ดวงกมล, 2518.
- \_\_\_\_\_ . จดหมายลับจากจอมพลสฤษดิ์ถึงศรีทศาทิพย์. โลกหนังสือ 1 (กันยายน  
2521) : 112-116. อ้างถึงใน เสถียร จันทิมาธร. วรรณกรรมใน "ยุคมืด"  
ทางพหุปัญญา. ใน หอมคำ...ลาว คำหอม หน้า 61-63. มหาสารคาม:  
วิทยาลัยครูมหาสารคามและศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดมหาสารคาม, 2537.
- \_\_\_\_\_ . "รพีพร" เล่าความคิดและชีวิตการประพันธ์. โลกหนังสือ 1 (9 มิถุนายน  
2521) : 99-102.

- สุพรรณ วราทร. ประวัตินวนิยายไทยตั้งแต่ปลายรัชกาลที่ 5 ถึงสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง  
พ.ศ.2475. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- สุภัทร สวัสดิรักษ์. นักเขียนผู้ร่วมชะตากรรมกับประชาชน. ใน ฤๅษี พันจันทร์, บรรณาธิการ.  
เกิด โต แก่ ตาย 72 ปีสุวัฒน์ วรดิลก. กรุงเทพฯ : สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย, 2538.
- สุวรรณ เกรียงไกรเพชร และสุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา, บรรณาธิการ. ทอไหมในสายน้ำ.  
กรุงเทพฯ : ปาจารย์สาร, 2532.
- สุวัฒน์ วรดิลก. กว่าจะเป็น "ลูกทาส" ถึง 30 ปี "ลูกทาส". สุจิตระละครเวที  
เกิดพระเกียรติพระปิยมหาราช เรื่อง ลูกทาส ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัย  
ธรรมศาสตร์ เมื่อ 23 ตุลาคม 2536.
- สุวัฒน์ วรดิลก. ห้องจิต. พระนคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2518.
- \_\_\_\_\_ . ชีวิตใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โคมทอง, 2523.
- \_\_\_\_\_ . ทหารเสือกรมหลวงชุมพรฯ. พระนคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น,  
2518.
- \_\_\_\_\_ . นักเขียน 10 นามปากกาทอง. ชัยพฤกษ์ 21 (สิงหาคม 2517) : 27-29.
- \_\_\_\_\_ . นางไพร. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงสาส์น, 2518.
- \_\_\_\_\_ . ประสบการณ์ชีวิตและจินตนาการในการเขียน. วารสารมนุษยศาสตร์  
9 (เมษายน-มิถุนายน 2522) : 23-37.
- \_\_\_\_\_ . พิราบแดง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2533.
- \_\_\_\_\_ . พิราบเมิน. (อัดสำเนา).
- \_\_\_\_\_ . รวมจินตนิยาย ชุด ราชนีบอด. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์  
พิมพ์สาส์น, 2537.
- \_\_\_\_\_ . วันที่ฮากลิ้ม แต่ลิ้มไม่ลง. ถนนหนังสือ ฉบับปฐมฤกษ์ : 19-21.
- \_\_\_\_\_ . วันที่ฮากลิ้ม แต่ลิ้มไม่ลง 2. ถนนหนังสือ ฉบับ 20 ปีของสังคมศาสตร์  
ปริทัศน์ : 19-21.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. พัฒนาการวรรณคดีไทย หน้าที่ 1-7. นนทบุรี :  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. ภาษาไทย 4 : วรรณคดีไทย. หน่วยที่ 8-15.  
 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.
- \_\_\_\_\_. ภาษาไทย 7(วรรณคดีวิจารณ์สำหรับครู). หน่วยที่ 7-8 เอกสารการสอนชุดวิชา  
 22414. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- \_\_\_\_\_. เศรษฐกิจไทย. หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,  
 2533.
- อ.พิบูลสงคราม. จอมพล ป. พิบูลสงคราม. เล่ม 5. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- อาจันต์ ปัญจพรรค์. สิก 5 เสือ. วารสารปากไก่ 20 (พฤษภาคม 2534) : 40-41.
- อุดม รุ่งเรืองศรี. สภาพของวรรณกรรมไทยปัจจุบัน. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์  
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2522.

#### ภาษาอังกฤษ

- J.A. Cuddon. The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary  
 Theory. 3 rd. ed. London : Clay Ltd. , 1992.

## ภาคผนวก

### ชีวประวัติและผลงานของรพีพร

รพีพร มีชื่อจริงว่า "สุวัฒน์ วรดิลก" นามสกุลเดิม "พรหมบุตร" เกิดเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2466 ที่บ้านริมคลองข้างวัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพฯ เป็นบุตรคนที่ 2 ในจำนวนพี่น้องร่วมมารดา 9 คน ของอำมาตย์โทพระทวีปสุรประศาสน์ (วร พรหมบุตร) (ขณะเกิด บิดามีบรรดาศักดิ์เป็นขุนวรกิจอักษร นายอำเภอเมืองนนทบุรี) กับนางทวีปสุรประศาสน์ (จาร์ส ชิวกานนท์) บิดาเป็นคนปักข์ใต้ จังหวัดชุมพร มารดาเป็นคนกรุงเทพฯ รพีพรสมรสกับนางเพ็ญศรี พุ่มชูศรี ศิลปินแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2534 สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล-ขับร้อง)

### การศึกษา

รพีพรแบ่งการศึกษาของตนเองออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคบังคับและภาคส่วนตัว ภาคบังคับ หมายถึง พ่อแม่บังคับ (เนื่องจากยังไม่ออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ) ให้ไปโรงเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาล (สมัยนั้นเรียกว่า เตรียมปี 1) จนถึงชั้นมหาวิทยาลัย

ในวัยเยาว์ต้องย้ายโรงเรียนตามบิดาไปอยู่ตามหัวเมืองต่าง ๆ เนื่องจากบิดาเป็นข้าราชการปกครอง เริ่มเรียนเตรียมปี 1 ถึงชั้นประถมปีที่ 1 ที่กรุงเทพฯ พ.ศ. 2472 ย้ายไปเรียนชั้นประถมปีที่ 2 ที่โรงเรียนประจำจังหวัดกระบี่ ชื่อ "อมาตยาพิทยา" พ.ศ. 2473 บิดาส่งไปเรียนต่อชั้นประถมปีที่ 3 ที่โรงเรียนวิเชียรมาตุคาม จังหวัดตรังจนถึงชั้นมัธยมปีที่ 1 พ.ศ. 2476 ย้ายตามบิดาไปเรียนต่อที่จังหวัดชลบุรีได้เพียงปีเดียว บิดาต้องออกจากราชการ เนื่องจากถูกกล่าวหาว่าสมคบกับพวกกบฏบวรเดช จึงย้ายครอบครัวกลับมาอยู่กรุงเทพฯ ที่บ้านหลังเดิม



เมื่อฐานะครอบครัวเปลี่ยนแปลง รพีพรมิได้เป็น "ลูกเจ้าเมือง หลานเจ้าเมือง" เหมือนก่อน จึงมุ่งมาสนใจในการเรียนมากขึ้น รพีพรเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมปีที่ 1-3 ที่โรงเรียนมัธยม วัดโสมนัสสวรวิหารและเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนพร้อมวิทยาลัยในคอนกลางคืน เมื่อโรงเรียนมัธยม วัดโสมนัสสวรวิหารยุบ จึงย้ายไปเรียนต่อชั้นมัธยมปีที่ 4-6 ที่โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร ต่อมาสอบเข้าเรียนเตรียมปริญญาที่มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองรุ่นที่ 3 เมื่อ พ.ศ. 2483 เพื่อตามใจบิดาทั้ง ๆ ที่อยากเรียนอักษรศาสตร์มากกว่า พ.ศ. 2485 เข้าเรียนต่อ ระดับปริญญาที่มหาวิทยาลัยเดิม ทนเรียนเป็นเวลา 10 ปี แต่ไม่จบ เพราะไม่ชอบวิชากฎหมาย

ภาคส่วนตัว ได้แก่ การอ่านหนังสือซึ่งได้รับการปลูกฝังมาจากบิดามารดา เพราะท่านเป็นนักอ่าน บิดาชอบอ่านหนังสือประวัติศาสตร์ การเมืองและกฎหมาย มารดาชอบอ่านหนังสือ เจริญรมย์ รพีพรจึงชอบการอ่านเป็นชีวิตจิตใจ เขามักใช้เวลาว่างอยู่ในห้องหนังสือที่บ้านตั้งแต่อายุ 7-8 ขวบวบจนปัจจุบัน ทำให้เป็นคนรอบรู้อันเป็นคุณสมบัติสำคัญของนักเขียน

### ชีวิตรับราชการ

ระหว่างที่เรียนกฎหมายรพีพรถูกฝากให้เข้าทำงานที่กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย ในปี พ.ศ. 2485 โดษบรรจุเป็นข้าราชการวิสามัญ ตำแหน่งผู้คุมตรี แต่โอนมาทำงานในแผนกสารบรรณที่กรมเดิม ทำได้เพียงปีเดียวก็ไปสอบคัดเลือกเป็นเสมียนการเงิน กรมบัญชีกลาง ทหารเรือ รับราชการกองทัพเรือได้ปีเดียวก็กลับมาสอบรับราชการในตำแหน่งเสมียนพนักงาน อันดับ 7 ของกรมราชทัณฑ์ ต่อมามีปัญหากับผู้บังคับบัญชา จึงขอโอนไปที่กรมมหาดไทย ในขณะที่เดียวกันก็แอบไปทำงานเป็นนักข่าวให้หนังสือพิมพ์ เอกราช ของอิสรา อมันตกุล ต่อมาเกิดความละอายใจว่าไม่ได้ทำงานให้ราชการอย่างเต็มที่และเห็นว่าอาชีพนี้ไม่เหมาะกับตนเอง เพราะจิตใจสำนึกปรารถนาอย่างสูงที่จะเป็นนักอักษรศาสตร์ จึงลาออกจากราชการ

### ชีวิตนักหนังสือพิมพ์

รพีพรเข้าสู่วงการหนังสือพิมพ์ครั้งแรกที่ เอกราช เมื่อ พ.ศ. 2489 ทำหน้าที่นักข่าวโรงพักอยู่ได้ครึ่งปี อิศรา อมันตกุล เห็นว่าเขาไม่เหมาะกับหน้าที่นี้ จึงเปลี่ยนให้เขียนเรื่องในเล่ม เรื่องสั้นที่เป็นที่รู้จักกันดี คือ "ท่องไปในแดนรัฐประหาร" (2490) ต่อมาได้รับอนุญาตให้เขียนนวนิยายประจำฉบับ เรื่องแรกคือ "สัญญารักของจอมพล" พอดีล้มเจ็บด้วยวัณโรคที่ขั้วปอดอย่างรุนแรง เมื่อหายป่วยหนังสือพิมพ์ เอกราช ถูกสั่งปิด ชีวิตนักหนังสือพิมพ์จึงสิ้นสุดลง รพีพรได้พูดถึงชีวิตนักหนังสือพิมพ์ของคนไว้ใน ชีวิตในความทรงจำ ว่า "สั้นกว่าชีวิตราชการเปรียบเสมือนลมทางด่วน พัดเอื่อยเตี้ย ไม่พัดมาอีกเลย"

### ชีวิตนักประพันธ์อาชีพ

จุดเริ่มต้นของความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักประพันธ์มีสาเหตุมาจากประสบการณ์การอ่านและการฝึกฝนเขียนจดหมาย

รพีพรมีนิสัยรักการอ่านมาตั้งแต่เด็กเพราะบิดามารดาเป็นต้นแบบ หนังสือที่ชอบอ่านคือประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะประวัติศาสตร์จีนนั้นอ่านมากที่สุดและวรรณคดี โดยเฉพาะเรื่อง สามก๊ก นอกจากการอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ตนเองแล้ว รพีพรยังอาสารับจ้างอ่านหนังสือให้คนงานในโรงงานวันชู้ปหอมของชายฝั่งเวลาทำงานกลางวัน เมื่ออ่านมาก ๆ เข้าก็อยากเขียนเองบ้าง จึงเริ่มลงมือเขียนอย่างจริงจัง เมื่อเห็นน้องสาวมีผลงานเรื่องสั้นตีพิมพ์ในนิตยสาร ดันฉบับงานทดลองถูกเก็บใส่เป้ปิดฝาฉีกกุญแจไว้ ไม่ได้ส่งโรงพิมพ์ที่ไหน ในที่สุดก็ถูกเผาทิ้ง

รพีพรมีโอกาสฝึกฝนเขียนจดหมายตั้งแต่เรียนชั้นประถมปีที่ 3 เนื่องจากบิดาทำงานหัวเมืองต่าง ๆ จึงบังคับลูก ๆ เขียนจดหมายถึงทุกเดือนและท่านจะตรวจแก้ไขภาษาให้ ทำให้รพีพรชอบเขียนจดหมายมากจนกระทั่งอยู่ในวัยหนุ่มก็อาสาเขียนจดหมายรักให้เพื่อน และเมื่อมาทำงานตำแหน่งหัวหน้าสถานีวิทยุทหารอากาศภาคก่อนไซสาศน์ก็ใช้ชีวิตการอ่านจดหมายรักที่ตนเองเขียนขึ้นออกอากาศเพื่อกล่อมผู้ฟังให้นอนฝันดี ปรากฏว่าผู้ฟังชื่นชอบสำนวนภาษาของรพีพรมาก

ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่มีส่วนสนับสนุนอาชีพนักประพันธ์ของรพีพร แต่แรงบันดาลใจสำคัญที่จุดประกายความคิดที่จะเป็นนักประพันธ์อย่างจริงจังมาจาก 2 ทางคือ เพื่อนนักประพันธ์ 5 คนที่เห็นชวนโม้มใจ ประกอบด้วยประจวบ กาญจนลาก ศักดิ์เกษม หุตาคม จรุง กุวานนท์ เรืองยศ ทองโรจน์ และ บุญยอด พันธุ์เพ็ง และการอ่านงานของนักเขียนอื่น เช่น ศรีบูรพา ดอกไม้สด ฮาขอบ ส.ธรรมยศ เซอร์ เอส.ไรเดอร์ แฮกการ์ด เอมีลี บรองเต้ วิกตอร์ ฮูโก รวมทั้งพงศาวดารไทย จีน พม่า รามัญ เป็นต้น

รพีพรเริ่มชีวิตนักประพันธ์ด้วยเรื่องสั้น ชื่อ "ตราใบไคสรีย์ส่องโลก" ในนามปากกา "ส.วรดิถ" ตีพิมพ์ใน ข่าวภาพ ราชสีปดาห์ เมื่อ พ.ศ.2486 แต่ไม่ประสบความสำเร็จและไม่ปรากฏผลงานอีกเพราะเรื่องที่ส่งไปลงในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ไม่ผ่านการพิจารณาจนกระทั่งวิศด สกตเสถียร ออกหนังสือพิมพ์แนวใหม่ชื่อ ชาติไทยวันอาทิตย์ คู่กับ ชาติไทยรายวัน เมื่อ พ.ศ.2488 และมีนโยบายสนับสนุนนักเขียนใหม่ รพีพรจึงมีโอกาสดีกครั้ง ประเดิมด้วยเรื่องสั้น ชื่อ "เงาเมฆร้าวที่นาชะอัง" ซึ่งได้รับความนิยมสำเร็จ มีนักอ่านรู้จักเขามากขึ้น ทำให้เกิดผลงานเรื่องต่อ ๆ มาตีพิมพ์ตามนิตยสารต่าง ๆ มีทั้งเรื่องรัก เช่น "ไออุ่นจากทรวงนาง" "ระอารัก" "ภุชิตเรียกเมียด้วยเสียงซอ" เรื่องทำนองวิจารณ์หรือเสียดสีสังคม เช่น "เทพเจ้า" "อ๊เงาะ" "ผีเข้าอ๊จง" เรื่องอิงพงศาวดาร เช่น "คำให้การ" "ในกระแสดแห่งศตวรรษ" เรื่องทำนองปลุกจิตสำนึกเชิงจริยธรรมและมนุษยธรรม เช่น "มวยแถม" "คนข้างหลับ" เป็นต้น

รพีพรได้ไปฝากเนื้อฝากตัวกับศรีบูรพา บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ประชามิตร-สุภาพบุรุษ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ราชสีปดาห์ระดับมาตรฐานของยุคนั้น เขาส่งเรื่องสั้นเกือบ 10 เรื่องให้ศรีบูรพาพิจารณา แต่ได้ลงตีพิมพ์เพียงเรื่องเดียว คือ "เขาและหล่อนอยู่กับคนละซีกโลก" ต่อมาได้ตีพิมพ์อีกเรื่อง คือ "ทุ่งทานตะวัน"

หลังจากเขียนเรื่องสั้นมาได้ 2 ปี ผลงานด้านนวนิยายจึงเริ่มปรากฏในหน้านิตยสารเมื่อประสูร หอมวิไล และเกา ประสาทวิทย์ร่วมกันก่อตั้งสำนักพิมพ์ "ปิยะมิตร" ในปี พ.ศ. 2490 เพื่อแข่งขันกับ "เพลินจิตต์" ซึ่งกำลังเฟื่องฟู มีอรวรรณและหลวงวิจิตรวาทการเป็นนักประพันธ์เอกของสำนักพิมพ์ รพีพรถูกทาบทามให้เป็นนักประพันธ์ประจำของ ปิยะมิตร พร้อมกับ ป. อินทรปาลิต

และ ก.สุรางคนางค์ จึงเริ่มเขียนนวนิยายอย่างจริงจังหลังจากที่เคยมีผลงานเรื่อง "สัญญารักของจอมพล" ตีพิมพ์ใน เอกราช มาแล้วเรื่องหนึ่ง

"เปลวสุริยา" เป็นผลงานเรื่องแรกที่ตีพิมพ์ ปรากฏว่าได้รับการต้อนรับอย่างกว้างขวาง ทำให้ยอดจำหน่ายของ ปิยะมิตร พุ่งขึ้นสู่ความนิยมสูงสุดในช่วงต้นทศวรรษ 2490 เนื่องจากเป็นช่วงที่จินตนิยายกำลังครองตลาดอยู่ ดังนั้นแม้ว่าขณะที่เขียนเรื่องนี้ค้างอยู่ รพีพรล้มป่วยลงด้วยวัณโรคที่ชั้วปอดอย่างรุนแรงจนหมอสั่งห้ามทำงานก็จำต้องนอนบอกร์ให้ห้อง ๆ จดเรื่องส่งโรงพิมพ์ความสำเร็จของ "เปลวสุริยา" ทำให้บรรณาธิการสั่งให้เขียนเรื่องแนวนี้อีก ด้วยเหตุนี้เอง "ราชินีบอด" และเรื่องอื่น ๆ จึงเกิดตามมาสร้างชื่อเสียงให้ผู้ที่เขียนกลายเป็นนักประพันธ์รุ่งโรจน์แห่งยุคและยึดการประพันธ์เป็นอาชีพเรื่อยมา

รพีพรเริ่มเขียนนวนิยายที่มีเนื้อหาใกล้เคียงชีวิตจริงมากขึ้นคือ เรื่อง "นางไพร" ตีพิมพ์ใน เคลิเมล์วันจันทร์ ตั้งแต่ปีแรกที่นิตยสารฉบับนี้ถือกำเนิดขึ้นและเขียนติดต่อกันมาอีกหลายเรื่อง เช่น "ศักดาพ่อพระ" "เทวีขวัญฟ้า" นอกจากนี้ยังเขียนนวนิยายอิงประวัติศาสตร์จีนเรื่อง "จอมนิชิตพ่าย" ลงใน สกุลไทย ตั้งแต่ฉบับปฐมฤกษ์และมีเรื่องอื่น ๆ ลงตีพิมพ์ติดต่อกันเป็นเวลา 30 ปี จนกระทั่งรพีพรมีปัญหาสุขภาพจึงเลิกเขียน เรื่องสุดท้ายที่เขียนค้างไว้คือ "ทอง-นาก"

ในช่วงที่ละครประเภทชายจริงหญิงแท้กำลังเฟื่องฟูหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 รพีพรหยุดการเขียนนวนิยายลงชั่วคราว หันไปสนใจและมุ่งมั่นกับการเขียนบทละครเวทีและทำงานในวงการละครเวที จนกระทั่งละครเวทีเสื่อมความนิยมและลาโรงไปในที่สุด จึงกลับมาเขียนนวนิยายอีก

การเขียนนวนิยายของรพีพรชะงักงันอีกครั้ง เพราะเขาถูกจับกุมในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพและกระทำการอันเป็นคอมมิวนิสต์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2501 เมื่อคราวจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ กวาดล้างจับกุมนักคิดนักเขียนครั้งใหญ่ หลังได้รับอิสรภาพเมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2505 เขากลับไปอุปสมบทที่อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพรตามคำแนะนำของบิดา

และผู้บังคับการสันติบาล (พล.ต.ต. ชัช ชวางกูร) เพื่อลบภาพพจน์เก่าของตัวเองในสายตาของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เนื่องจากเกรงว่าจะถูกกลั่นแกล้งอีก

หลังจากลาสิกขาบทแล้วรพีพรกลับมาเขียนนวนิยายอีกและเริ่มใช้นามปากกา "รพีพร" เรื่องแรกที่เขียนคือ "กตพิศवास" ตีพิมพ์ใน แสนสุข รายสัปดาห์ เมื่อ พ.ศ. 2505 เรื่องที่สองคือ "ลูกทาส" เมื่อ พ.ศ. 2506 นวนิยายทั้ง 2 เรื่องสร้างชื่อเสียงให้ชื่อ "รพีพร" โด่งดังติดตลาดสามารถรู้ฐานะทางการเงินประพันธ์ เศรษฐกิจและสังคมได้ในเวลาอันรวดเร็ว รพีพรกล่าวถึงนามปากกาใหม่ว่า "เป็นการเขียนหาเงิน แต่ก็ต้องระมัดระวังอย่าให้มันแน่นามาก พยายามที่จะสอดแทรกสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่คนอ่านบ้าง" เมื่อ "รพีพร" กลายเป็นนักเขียนขายดีมีงานล้นมือก็จำเป็นต้องใช้นามปากกาอื่นบ้างเพื่อแบ่งเบาภาระมิให้ "รพีพร" ทำงานหนักเกินไป ด้วยเหตุนี้ "ไพโร วิษณุ" "ศิวัะ รณชิต" "สันติ ชูธรรม" ฯลฯ จึงถือกำเนิดขึ้นเพื่อสร้างงานเฉพาะแนว

หลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 รพีพรหันมาสนใจงานคุณภาพที่มีเนื้อหารับผิดชอบต่อสังคมและแนวการเมือง จึงนำเอาเรื่อง พิราบแดง ซึ่งเขียนค้างไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2501 มาเขียนต่อจนจบ และเรื่องใหม่ เช่น ชุด "แผ่นดิน" ได้แก่ แผ่นดินเดียวกัน แผ่นดินของเขา ฝากไว้ในแผ่นดิน นวนิยายสะท้อนสังคม เช่น นกขมิ้นบินถึงหิมาลัย คามาล พิราบเมิน เป็นต้น

การเขียนนวนิยายเป็นงานเดี่ยวที่รพีพรยึดถือสืบเนื่องกันมา แต่ต้องหยุดการเขียนไปหลังผ่าตัดใหญ่โดยการทำ By pass เส้นเลือดเข้าหัวใจ เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 เพราะมีปัญหาสุขภาพและวิสัยทัศน์ จึงไม่สามารถตรวจตราทำงานหนักเหมือนก่อนได้ นวนิยายเรื่องสุดท้ายที่เขียนค้างไว้ คือ ทอง-นาก ตีพิมพ์ในนิตยสาร สกุลไทย

รพีพรกล่าวถึงชีวิตนักประพันธ์ของตนเอง ว่า

ชีวิตนักหนังสือพิมพ์อาจไม่ทำให้ฉันเอาตัวรอดได้ แต่ชีวิตของการเป็นนักประพันธ์ ฉันสามารถซื้อบ้านให้แม่อยู่ได้ 1 หลัง เสียขายนักพอไม่มีโอกาสได้อยู่บ้านหลังนี้ซึ่งถ้าพ่อดีโอกาสได้อยู่ ท่านคงได้รู้เสียทีว่า ไม่เฉพาะอาชีพรับราชการเท่านั้นที่มนุษย์จะสามารถตั้ง

หลักฐานได้ อาชีพนักประพันธ์ที่ถือว่าไฉ่แห่งในอดีต ปัจจุบันไฉ่เต็มกว่าข้าราชการหลายระดับ จะไฉ่ไม่ได้ก็เฉพาะข้าราชการที่ถนัดคอร์ปชั่นเท่านั้นแหละ ซึ่งเราไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะไปแข่งขันกระทำชั่วอย่างนั้นกับเขา"

### ฐานะนักเขียนบทละคร

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ละครเวทีประเภทชายจริงหญิงแท้เป็นมหรสพที่ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากภาวะสงครามทำให้อุปกรณ์ในการถ่ายทำภาพยนตร์ขาดแคลน ไม่มีภาพยนตร์ป้อนโรงภาพยนตร์จึงจัดแสดงละครเวทีแทน แม้เมื่อสงครามสงบลงแล้วก็ตาม แต่ฮอลลีวู้ดไม่สามารถผลิตภาพยนตร์ป้อนตลาดทั่วโลกได้อย่างกว้างขวาง ส่วนไทยเองก็ยังไม่มีกิจการโทรทัศน์ ละครเวทีจึงมีบทบาทครอบคลุมสังคมไทย

รพีพรเริ่มเขียนบทละครเวทีเรื่องแรกจากนวนิยายของตนเอง คือ สัญญารักของจอมพล ให้คณะเทพอำนาจ แต่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากไม่มีความรู้เรื่องการเขียนบทละครเท่าที่ควร ต่อมาได้รู้จักกับ จอมพล ปัทมินทร์ ศิลปินตลกคณะศิวารมณและ น.อ.สวัสดิ์ ทิมมพร ผู้อำนวยการคณะฯ จึงเจรจาขอซื้อเรื่อง เปลวสุริยา รพีพรตัดสินใจเขียนบทเองโดยมีครูเนรมิตแนะนำวิธีเขียนบทละครให้ ทำให้ เปลวสุริยา เป็นบทละครเวทีที่สมบูรณ์เรื่องแรกของรพีพรและประสบความสำเร็จอย่างท่วมท้น ทำรายได้ทำลายประวัติศาสตร์ละครเวทีสมัยนั้นที่ละครเรื่อง "อาณาจักรกลม" ของคณะเทพศิลป์เคยทำได้ บทละครเวทีเรื่องต่อมา คือ ราชินีบอด ประสบความสำเร็จยิ่งกว่า เปลวสุริยา ทำให้รพีพรกลายเป็นนักเขียนบทละครดั่งแห่งยุค คู่กับอิงอร

ในช่วง พ.ศ. 2491-2494 รพีพรมุ่งมั่นเขียนบทละครเวทีมาก มีความเชี่ยวชาญถึงขนาดสามารถกำหนดผู้ชมได้ล่วงหน้าว่าจะให้ชอบตอนใดบ้าง โดยกลวิธีการสร้างภาวะวิกฤต (climax) ทุก ๆ ฉาก บางครั้งก็เขียนแทนคนอื่นบ้าง เช่น ครั้งหนึ่ง อิงอรเขียนบทเรื่อง ดรชนินาง ค้างไว้ฉากเดียว อากาศมาลาเรียขึ้นสมองก็กำเริบ รพีพรได้ช่วยเขียนต่อจนจบครบทุกฉาก แต่คงใช้ชื่อ อิงอร คนเดียว

รพีพรเป็นนักเขียนบทละครเวทีประจำคณะศิวารมณั้กับ ส.อาสนจินดา ต่อมาเกิดความขัดแย้งกัน คณะละครประชุมพิจารณาเลือก ส.อาสนจินดาไว้เพราะสามารถเขียนบทและแสดงได้ รพีพรจึงลาออกมาตั้งคณะละครของตนเองชื่อ "ชุมนุมศิลปิน" แสดงละครเรื่องแรกคือ ฝนเหนือ เขาทำหน้าที่อำนวยการแสดง กำกับการแสดง และเขียนบท จนกระทั่งปลายปี 2495 หลังละครเวทีเสื่อมความนิยมจนต้องลาโรงไปในที่สุด รพีพรไปลองหัดเขียนบทภาพยนตร์ดูบ้างแต่ไม่ชอบ จึงกลับมาเขียนนวนิยาย

ระยะที่อยู่ในกรุงศรีอยุธยาเป็นบุคคลต้องห้ามสำหรับสังคมภายนอก แม้ว่าจะถูกจำกัดอิสรภาพของนักเขียน แต่ไม่อาจจำกัดเสรีภาพในการเขียนได้ เมื่อ ชาลี อินทรวิจิตรตั้งคณะละครโทรทัศน์ ชื่อ "อาศรมศิลปิน" รพีพรถูกชักชวนให้เขียนบทละครโทรทัศน์โดยใช้เวลา 2 วัน นำเค้าเรื่องสั้น "God sees the truth but waits" ของลีโอ ตอลสตอยซึ่งบังเอิญอ่านพบที่ห้องสมุดเรือนจำคลองเปรม มาเขียนเป็นเรื่อง "พระเจ้ารู้ทีหลัง" ความสำเร็จที่ได้รับพร้อมกับคำวิพากษ์วิจารณ์ว่า "ผู้เขียนจะต้องเป็นมือเก่า" ทำให้ ชาลี อินทรวิจิตร ถูก พ.อ.การุณ เก่งระดมยิง หัวหน้าสถานีโทรทัศน์ ช่อง 7 เรียกตัวไปสอบถามจนทราบความจริงแต่ก็ยอมให้รพีพรเขียนต่อ จึงมีชุด "พระเจ้า" อีก 2 เรื่อง คือ "พระเจ้ารู้ก่อนเสมอ" และ "พระเจ้าไม่รับรู้" เมื่อย้ายมาอยู่คุกสองที่ลาดยาว รพีพรรับจ้างเขียนบทละครวิทยุให้แก่ธนาคารออมสิน เรื่องแรกคือ "พี่ก็มีหัวใจ" ใช้นามปากกา "สุพองค์ เขาวัมิตร"

รพีพรผูกพันกับละครเวทีมาก เขาเป็นศิลปินผู้บุกเบิกละครเวทีของไทย ทำหน้าที่เขียนบท กำกับการแสดง อำนวยการแสดง ตั้งคณะละครขึ้นเองและต่อสู้เพื่อวงการนี้มามาก เช่น พยายามวางหลักการและจัดระบบแบ่งผลกำไรเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่นักแสดง แต่ไม่สัมฤทธิ์ผล ดังนั้นเมื่อละครเวทีต้องลาโรง เขาจึงรู้สึกเสียดายมาก "ไม่ใช่เพราะเคยได้ประโยชน์จากละครเวที แต่เพราะเมืองไทยขาดอุตสาหกรรมในประเทศที่ผลิตด้วยหยาตเหงื่อแรงงานของคนไทยและเป็นสัญลักษณ์แท้จริงของคนไทยในด้านวัฒนธรรมอย่างหนึ่งไป สิ่งนั้นก็คือละครเวทีของประชาชน"

อย่างไรก็ดีในช่วงบั้นปลายของชีวิต รพีพรกลับมาคลุกคลีกับละครเวทีอีกครั้ง เขาได้รับโอกาสให้เขียนบทละครเพื่อการกุศลอยู่เนื่อง ๆ เช่น ละครเทิดพระเกียรติพระปิตุมาหาราช เรื่อง ลูกทาส เพื่อหารายได้จัดตั้งกองทุน "สุวัฒน์ วรดิลก เพื่อธรรมศาสตร์" เมื่อปี พ.ศ. 2536 ละครเพลงเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประจำปี พ.ศ. 2537 เรื่อง "เงือกน้อย" เป็นต้น

### ฐานะนักเขียนบทภาพยนตร์

รพีพรเขียนบทภาพยนตร์เรื่องแรกคือ "นางแก้ว" ของสภาพภาพยนตร์เมื่อ พ.ศ. 2498 สาเหตุที่เขียนเพราะกองภาพยนตร์ทหารอากาศร่วมกับยูนิซีจะทำภาพยนตร์ต่อต้านคอมมิวนิสต์ ขณะนั้นรพีพรจัดการวิทยุทหารอากาศอยู่พอดี จึงถูกขอร้องให้ช่วยเขียนบทภาพยนตร์เรื่องประเภทเป็นกลางเพื่อสร้างภาพของบริษัทนี้ให้ดีขึ้น

"นางแก้ว" เป็นเค้าโครงเรื่องของ เนรมิต (อ่านวช กัลสินิมิ) กับ ช.แสงเพ็ญ ซึ่งได้เค้าโครงเรื่องมาจากเรื่องของต่างประเทศ เนื้อเรื่องเป็นแนวรักธรรมดา เรื่องเป็นความรักสามเส้าระหว่างหญิงสองชาย รพีพรดัดแปลงให้เป็นบรรยากาศไทย ๆ ไม่มีการกล่าวถึงคอมมิวนิสต์เลย

บทบาทในวงการภาพยนตร์ นอกจากการเขียนบทแล้ว บางครั้งรพีพรก็เขียนบทและกำกับการแสดงเอง คือ เรื่อง ลูกทาส และ อุษณาย บางครั้งก็สร้างเรื่องและเขียนบทเอง คือ เรื่อง ชีวิตใหม่ และ สวรรค์มืด ซึ่งถือว่าเป็นภาพยนตร์เพลงรุ่นบุกเบิกของวงการภาพยนตร์ไทยที่เด็ดว



## นามปากกา

รพีพรใช้นามปากกาต่าง ๆ เขียนงานต่างวาระต่างประเภทกัน ดังนี้

นามปากกา	ประเภทที่เขียน	ข้อมูลเพิ่มเติม
สวัฒน์ วรดิลก	งานสร้างสรรค์โดยเฉพาะ	* ในช่วง พ.ศ. 2490-2500 ใช้เขียนนวนิยายทุกประเภท แต่หลัง พ.ศ. 2516 กำหนด ใช้เฉพาะเรื่องสร้างสรรค์
รพีพร	นวนิยายเรียงร้อยทั่วไปประเภท ความรัก ชีวิตครอบครัว, นวนิยายอิงประวัติศาสตร์	* ใช้ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2505 เขียนนวนิยายเรื่อง <u>กตพิศวาส</u>  ** ขอสืมนามปากกา "รพีพร ธาดา" ของ ชาลี อินทรวิจิตร ที่ใช้ในการแต่งเพลงให้คณะ ละครเวที
ศิวัะ รมชิต	เริ่มแรกใช้เขียนบทความ การเมือง ต่อมาใช้เขียน นวนิยายการเมืองปัจจุบัน เขียนคอลัมน์ "แลหลัง" ใน <u>มติชนสุดสัปดาห์</u>	* มาจากชื่อกบฏคนหนึ่ง คือ ขุนรมชิต จึงเอามาใช้เป็น นามสกุล แล้วเอาคำว่า "ศิวัะ" ใส่ข้างหน้า
ไพโร วิษณุ	นวนิยายชีวิตโลดโผนประเภท ป่าเขาลำเนาไพร	

นามปากกา	ประเภทที่เขียน	ข้อมูลเพิ่มเติม
สันติ ชูธรรม	นวนิยายการเมือง แต่ปรากฏใช้ครั้งเดียวคือ เรื่อง <u>พ่อข้าฯ</u> <u>เพ็งจะฮึม</u> (เดิมชื่อ "พ่อข้าฯ ไม่ได้ผิด")	
ศรีวัลลภา	แนววัยรุ่นและละครโทรทัศน์	
วิจิตร	แนววัยรุ่นและละครโทรทัศน์	
สัมพันธ์ บุญเกอ	คอลัมน์	* ขออนุญาตใช้นามปากกาของ สัมพันธ์ บุญเกอ
อุมภาพร	เรื่องสั้น	
บาง บางกอก	คอลัมน์	* ขออนุญาตใช้นามปากกาของเพื่อน คือ แกมสิน รัตนพันธุ์
อ. อธิ	เรื่องสั้น	* ขออนุญาตใช้นามปากกาของเพื่อน คือ วม อธิกุล
โสมสุรางค์	คอลัมน์และบทละครโทรทัศน์	
ปรีศันย์ อาร์มทอง	แรก ๆ ใช้ตอบปัญหาชีวิตความรัก ต่อมาใช้เขียนบทละครโทรทัศน์แนวตลกเบา ๆ	

นามปากกา	ประเภทที่เขียน	ข้อมูลเพิ่มเติม
ศักดิ์วดี	บทละครเวทีให้คณะของสวัสดิ์ ผูกพันธ์, บทละครที่ดัดแปลง มาจากนวนิยายของนักเขียน อื่น ๆ เช่น <u>เรื่องบ้านทรายทอง</u> <u>ผู้ชนะสิบทิศ</u> <u>เคหาสน์สีแดง</u>	* ใช้เมื่ออยู่ในคุก หลังจาก นามปากกา "ศิวัะ รมชิต" ถูกห้ามใช้
ภารดี	บทละครเวทีเรื่อง "เป่าบันเงิน"	
ขุนองค์ เขาวมิตร์	บทละครวิทยุ	* เรื่องแรกคือ "ผีก็มีหัวใจ"
เอก สองทัต	บทละครโทรทัศน์ เช่น <u>ลูกทาส</u> <u>ชนศึก</u> และอีกหลายเรื่องของ ไม้เมืองเดิม	* ตั้งเขียนชื่อ ทัต เอกทัต ** เขียนให้คณะนาฏศิลป์สัมพันธ์ ของครูสัมพันธ์ พันธุ์มณี
ที่ปวิณโณ	บทละครพุทธศาสนา	* เป็นฉายาตอนอุปสมบท
ส. วรติลก	เรื่องสั้นเรื่องแรก คือ "ตราบไคสุรียส์ส่องโลก"	

หมายเหตุ เมื่อพันโทชยังไม่มีนามปากกาในการเขียนหรือในภาวะคับขันที่ไม่สามารถ  
เปิดเผยชื่อจริงได้ รพีพรอาศัยชื่อของนักเขียนอื่นบ้าง เช่น "โบตัน"  
"เสน่ห์ โภกมารชุน" ใช้เขียนบทละครและบทภาพยนตร์

## ผลงานการประพันธ์ของรพีพร

ผู้วิจัยสามารถรวบรวมรายชื่อผลงานการประพันธ์ของรพีพร แบ่งตามประเภท ดังนี้

### เรื่องสั้น

- |  |  |
|--|--|
| 1. ตราบใดศรีษีส่องโลก                          | ตีพิมพ์ใน <u>ข่าวภาพ</u> ราชสีปดาห์ พ.ศ.2486   |
| 2. เจ้ามะพร้าวที่นาชะอัง                       | ตีพิมพ์ใน <u>ชาติไทยวันอาทิตย์</u> พ.ศ.2488  |
| 3. รวมเรื่องสั้นเล่มแรก ชื่อ <u>ทัพย์ศรีษี</u> | ตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ.2492  |
| 4. ผิดแผ่นดิน                                  | ตีพิมพ์ใน <u>เคลิเมลวันจันทร์</u> ปลายเดือนตุลาคม พ.ศ.2495 เพื่อโฆษณาละครเรื่อง "ผิดแผ่นดิน" |
| 5. เทพเจ้า                                     | ตีพิมพ์ใน <u>เพลินจิตต์</u> เดือนธันวาคม พ.ศ.2495  |
| 6. ศรีประชาเราต้องการเธอเสมอ                   |  |
| 7. พ่อเข้ามาแล้ว                               | ตีพิมพ์ใน <u>ปิยมิตร</u>   |
| 8. ความสมหวังไม่เป็นของใคร                     | ตีพิมพ์ใน <u>เริงรมย์</u>  |
| 9. ไอรุ่นจากทรงนาง                             | ตีพิมพ์ใน <u>สุภาพบุรุษ</u>  |
| 10. ถ้าเราเรียกมันว่าความรัก                   | ตีพิมพ์ใน <u>โบว์แดง</u>   |

## เรื่องสั้น (ต่อ)

11. ระอาก

ตีพิมพ์ใน สยามสมัย

12. ภูษิตเรียกเมียด้วยเสียงซอ

ตีพิมพ์ใน กิ่งไผ่

13. ค้านาค

ตีพิมพ์ใน ปี่มัตรา

14. ฮาฮกทะเลแม

15. ฮาฮกพื้นขาว

16. มวยแถม

17. เขาและหล่อนอยู่กับคนละซีกโลก

ตีพิมพ์ใน สุภาพบุรุษ - ประชามิตร

18. กุ้งทานตะวัน

ตีพิมพ์ใน สุภาพบุรุษ - ประชามิตร

19. อีเงาะ

20. ฝี่เข้าอึ้ง

21. คำให้การ

22. ในกระแสแห่งความยุติธรรม

23. คนข้างหลืบ

## เรื่องสั้น (ต่อ)

24. ศพที่ยังไม่ตราสัง

ตีพิมพ์ใน โบว์แดง

25. พาสปอร์ตที่ไม่ต้องการวีซ่า

26. พบศรีประชาที่ปักกิ่ง

27. เมืองไต้หวัน

28. รวมเรื่องสั้น ชุด เหนือจอมพลยังมีจอมคนนวนิยาย

1. สัญญารักของจอมพล

2. เปลวสุริยา

3. ราชนีบอด

4. อมรมิมาน

5. นภาพิไล

6. ทะเลเพลิง

7. กิพย์สุริย์

นวนิยาย (ต่อ)

8. จอมภพมฤตยู

9. นางไพร

10. กระต่อมสีฟ้า

11. เทวีชวิฤฟ้า

12. ชีดาอสูร

13. ศักดาพ่อพระ

14. เหมือนชีพสลาศ

15. จอมศึกมหากาฬ

16. เทพชีดาเดินดิน

17. แว่วเสียงพิณ

18. สาวสวรรค์

19. จอมพิชิตน่าย

20. กายคืนใจฟ้า

นวนิยาย (ต่อ)

21. กำแพงเมืองจีน

22. คณิงนิจ

23. ชบาเปลือย

24. ชีวิตใหม่

25. ทหารเสือกรมหลวงชุมพรฯ

26. ผู้ดีบางปะหัน

27. ม่านไทรย้อย

28. ผู้ชายของอาม

29. ป่าทรายทอง

30. หลังเลือดโลมดิน

31. ช้องจิต

32. สู่สานทราย

33. เทพบุตรนักเลง



## นวนิยาย (ต่อ)

34. กุศพิศवास

35. ลูกทาส

36. ชนศึกมหाराช

37. นางสาวโพระดก

38. ลมหนาว

39. จันทรไม้มอมลับฟ้า

40. หล่อนกับเขา

41. พรหมพรายหน้ายฝัว

42. หยุคโลกนี้เสียทีเถอะ

43. เทียงวันที่ปะเหลียน

44. นำฝน

45. นางสาวอบเชย

46. นางพญาเสือดาว

นวนิยาย (ต่อ)

47. มนต์รักนางพราย

48. หมอชนินทร์ผู้วิเศษ

49. มงกุฎรัก

50. แผ่นดินแม่

51. วีรสตรีจากคอมเขี้ยว

52. ทะเลไม้เคสลับ

53. ผัวเช่า

54. เมียเพี้ยน

55. แม่ปลาหลด

56. ไม้เคสมีใครรักฉันจริง

57. ลูกชู้

58. เจ้าสาวคืนเดียว

59. มรดกท่านผู้หญิง

นวนิยาย (ต่อ)

60. แผ่นดินแม่

61. เมื่อนิมเบอร์ 4

62. ลิ่นฟ้า

63. พิราบแดง

64. ลูกเจ้าพระยา

65. ขอเช่าหน้าต่างให้ตัวเอง

66. ขอจ้างวันตาย

67. ความาล

68. นกขมิ้นบินถึงหิมาลัย

69. แผ่นดินเตียวกัน

70. แผ่นดินร้าง

71. นางสาวทองสร้อย

72. ขอสนทนากับความตาย

นวนิยาย (ต่อ)

73. ข้าพฝันว่าไทยสิ้นชาติ

74. เพลงรัก-ดอกไม้บาน

75. พินิจาปเมิน

76. ผู้หญิงในแว่นดำ

77. ผากไว้ในแผ่นดิน

78. รถทัวร์เที่ยงวัน

79. แผ่นดินของเขา

80. ท้าวศรีสดาจันทร์

81. พ่อข้าเพิ่งจะลืม

82. อังสนาห่าผ้า

83. เลือดในดิน

84. เลือดคนเนजर

85. จอมทหารธรรมชืเบศ

นวนิยาย (ต่อ)

86. เทพธิดาเค็นดิน

87. เวลาที่เหลืออยู่

88. ทอง-นาก

ประเภทบทละครโทรทัศน์

มีทั้งเขียนจากนวนิยายของนักเขียนอื่น และเขียนเอง ได้แก่

1. สวรรค์มืด (บทละครโทรทัศน์เรื่องแรก)
2. พระเจ้ารู้ทีหลัง (จากเรื่องสั้น "God sees the truth but waits" ของ ลีโอ ตอลสตอย)
3. พระเจ้ารู้ก่อนเสมอ
4. พระเจ้าไม่รับรู้
5. พิมพ์ลาไลย (เค้าเรื่องจากวรรณคดีเรื่อง "ขุนช้างขุนแผน")
6. ผู้ชนะสิบทิศ ของ ฮาขอบ
7. บ้านทรายทอง ของ ก.สร้างนางค์

## ประเภทบทละครโทรทัศน์ (ต่อ)

8. พจมาน สว่างวงศ์ ของ ก.สุรางคนางค์

9. เหาสน์สีแดง ของ ดวงดาว

10. หนึ่งในร้อย ของ ดอกไม้สด

11. ชนศึก ของ ไม้เมืองเดิม

12. เฒ่าสาวาท

13. พุทธชาดก

14. เป้าบุญเงิน

15. ลายเสือ

ประเภทละครวิทยุ

1. ฝักมีหัวใจ (เค้าเรื่องจาก นิทานจีน)

2. ม่านน้ำตา (นำเอาชีวิตของ ศรีนทิพย์ ศรีวรรณ มาเขียน)

### ประเภทสารคดี

หม้อข้าวกำลังคนนอน

### บทความ

คอลัมน์ แลหลัง (มติชนสุดสัปดาห์ ตั้งแต่ พ.ศ.2535-ปัจจุบัน)

### ประเภทบทภาพยนตร์

1. นางแก้ว (บทภาพยนตร์เรื่องแรก)
2. ลูกทาส
3. นุชฉาย
4. ชีวิตใหม่
5. สวรรค์มืด (ภาพยนตร์เพลง)

### ประเภทอัตชีวประวัติ

1. ชีวิตในความทรงจำ
2. จดหมายจากลาดยาว
3. ใต้ดาวแดง คนสองคู่

ไม้ทราบประเภท

หมอชรินทร์ผู้พิเศษ

ชีวิตของนาวลณี



## ประวัติผู้เขียน

นางสาววรรณภา ช่านาญกิจ เกิดวันที่ 28 กันยายน 2514 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2534 เข้าศึกษาต่อในระดับ ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวรรณคดี ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2535 ระหว่างการศึกษาได้รับทุนจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ผู้ช่วยสอนในภาควิชาที่สังกัด

